

**Силабус навчальної дисципліни
"ВІЙСЬКОВА ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ (У
ТОМУ ЧИСЛІ ЛІДЕРСТВО)"**

Спеціальність: 253 Військове управління (за видами збройних сил)

Галузь знань: 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна обов'язкового освітнього компонента циклу професійної підготовки
Курс	4 (четвертий)
Семестр	7 (сьомий)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин	2 кредита / 60 годин
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні закономірності функціонування педагогічних систем (підходів) у навчанні і вихованні в умовах військової діяльності, педагогічні умови підвищення бойової підготовки особового складу. Принципи, методи й форми навчання та виховання воїнів і військових колективів. Сутність, структуру й організацію військово-педагогічного процесу в підрозділі. Теоретичні основи військової психології. Система психологічної підготовки особового складу до бойових дій, нейтралізації факторів негативного впливу на психіку військовослужбовця, надання психологічної допомоги (самопомоги) під час виконання бойових (навчально-бойових) завдань.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Метою викладання навчальної дисципліни «Військова педагогіка та психологія (у тому числі лідерство)» є: навчити слухачів основам системи психологічного забезпечення дій військ (сил); виховання у курсантів відданості Українському народу та Конституції України, вірності військовій присязі, внутрішньої переконаності в пріоритетності людського фактору та його морально-психологічного стану при розв'язанні бойових завдань; розвивати у слухачів управлінський, оперативно-тактичний та психолого-педагогічний стилі мислення, формуванню творче ставлення до оволодінню системою роботи командира (начальника) щодо формування морально-бойових якостей особового складу, які визначають зміст і сформованість морально-психологічного стану, відображають готовність та здатність військовослужбовців до активних та організованих дій в умовах сучасного бою.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Демонструвати творче та гнучке мислення, здатність до самооцінки, наполегливість, активність, комунікабельність, стресостійкість, навички самоконтролю, особисту мотивацію на військову службу. Застосовувати психолого-педагогічні основи управлінської

	<p>та виховної діяльності, методи психодіагностики особистості, вивчення соціально-психологічних явищ у військових колективах, контролювати стан військової дисципліни, здійснювати морально-психологічне забезпечення і мотивувати особовий склад під час виконання завдань за призначенням.</p> <p>Виявляти та розвивати лідерські якості особового складу, аналізувати стан військової дисципліни і правопорядку в підрозділі, вживати заходи щодо запобігання надзвичайним подіям і злочинам серед підлеглого особового складу, забезпечувати соціальну та правову захищеність, враховувати гендерні аспекти професійної діяльності, організовувати культурно-освітню роботу.</p> <p>Організовувати та керувати роботою особового складу підрозділу зв'язку при розгортанні та експлуатації системи зв'язку та автоматизації батальйону.</p> <p>Здійснювати керування екіпажами; виконувати роботи з картами та на місцевості, проводити рекогносцировку та маскування, виконувати дії командира взводу в обороні (атаці); виконувати обов'язки командира при відпрацюванні плануючих та розпорядчих документів; здійснювати організацію чергування на пунктах управління та вузлах зв'язку, комплексних апаратних тощо; здійснювати організацію оперативно-технічної служби на пунктах управління та польових вузлах зв'язку.</p>
<p>Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)</p>	<p>Визначеність і наполегливість щодо вирішення поставлених завдань і взятих обов'язків.</p> <p>Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>Здатність працювати автономно та в команді (включаючи навички лідерства), виконуючи посадові обов'язки в ході бойового застосування та повсякденної діяльності підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).</p> <p>Здатність опановувати знання в інших галузях професійної діяльності, здійснювати пошук, аналізувати та надавати критичну оцінку інформації з різних джерел.</p>
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст навчальної дисципліни:</p> <p>Змістовий модуль 1. Теоретичні основи морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування військ (сил)</p> <p>Морально-психологічний фактор як компонент воєнної могутності держави. Обороноздатність держави. Морально-психологічний потенціал. Структура воєнної могутності держави. Морально-психологічний стан як складова морально-психологічного фактора та предмет морально-психологічного забезпечення. Структура морально-психологічного стану. Вплив факторів сучасного бою на морально-психологічний стан та поведінку особового складу. Сутність морально-психологічного забезпечення.</p> <p>Змістовий модуль 2. Досвід морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування військ (сил).</p> <p>Ретроспективний аналіз проблеми морально-психологічного забезпечення застосування військ (сил). Досвід організації морально-психологічного впливу та релігійної підтримки в арміях провідних країн світу. Досвід морально-</p>

психологічного забезпечення бойових дій (сил) у ході сучасних локальних війн та збройних конфліктів. Морально-психологічне забезпечення дій багатонаціональних сил НАТО у Печерській затоці.

Змістовий модуль 3. Система морально-психологічного забезпечення у Збройних Силах України.

Наукові основи ефективного функціонування системи морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування військ. Зміст і функції морально-психологічного забезпечення. Закономірності та принципи ефективного функціонування системи морально-психологічного забезпечення діяльності Збройних Сил України. Нормативно-правова база функціонування системи морально-психологічного забезпечення діяльності військ у Збройних Сил України. Методичні основи оцінювання ефективності функціонування системи морально-психологічного забезпечення діяльності військ.

Змістовий модуль 4. Інформаційно-пропагандистське забезпечення та зв'язки з громадськістю.

Мета та основні завдання інформаційно-пропагандистського забезпечення операцій (бойових дій). Особливості організації інформаційно-пропагандистського забезпечення під час операцій (бойових дій). Основні напрямки зв'язків з громадськістю та засобами масової інформації. Роль і місце засобів масової інформації у створення медіа-контексту військових операцій. Особливості організації зв'язків з громадськістю та засобами масової інформації під час операцій (бойових дій). Досвід використання мас-медіа в інформаційно-психологічних операціях. Практика організації і проведення брифінгу. Проведення прес-конференції за участю службових осіб. Особливості суспільно-політичної обстановки в регіоні, де дислокується військова частина. Порядок та основні форми роботи посадових осіб з її оцінювання. Зміст і особливості організації інформаційно-пропагандистського забезпечення і зв'язків з громадськістю. Інформування як основний вид оперативного доведення та роз'яснення усім категоріям особового складу, його види. Форми та методи інформаційно-пропагандистського забезпечення операцій (бойових дій). Методика поведінки з представниками засобів масової інформації.

Змістовий модуль 5. Психологічне забезпечення.

Сутність зміст і завдання психологічного забезпечення підготовки та застосування військ. Бойові психогенні втрати: причини виникнення, класифікація та особливості прогнозування. Особливості надання психологічної допомоги та реабілітації психотравмованих військовослужбовців у бойових умовах. Психологічна підготовка особового складу підрозділів зв'язку. Зміст і завдання психологічного проектування бою. Психологічна модель бою. Зміст і особливості психологічної підготовки особового складу військ до бою. Методики оцінки морально-психологічного стану особового складу. Особливості організації психологічного забезпечення під час операцій (бойових дій). Морально-психологічне забезпечення

відновлення боєздатності військових частин (підрозділів). міст і особливості оцінювання морально-психологічного стану особового складу військ. Психологічне забезпечення операцій (бойових дій).

Змістовий модуль 6. Соціально-правове забезпечення.

Сутність, зміст та завдання соціально-правового та воєнно-ідеологічного забезпечення. Особливості організації соціально-правового забезпечення в умовах бою. Організація та проведення заходів воєнно-ідеологічної підготовки з особовим складом підрозділу. Воєнно-ідеологічна робота у Збройних Силах України та її напрями. Сутність та зміст воєнно-ідеологічної підготовки у Збройних Силах України. Вимоги щодо організації та методики проведення занять з воєнно-ідеологічної підготовки. Порядок організації методичної підготовки керівників груп воєнно-ідеологічної підготовки. Мета та основні завдання соціально-правового забезпечення операцій (бойових дій). Методика організації та проведення соціально-правової роботи в підрозділі. Соціально-правове забезпечення учасників бойових дій.

Змістовий модуль 7. Інформаційно-психологічний вплив.

Інформаційно-психологічний вплив як компонент збройної боротьби. Мета, завдання та особливості захисту особового складу від негативного інформаційно-психологічного впливу противника під час операцій (бойових дій). Завдання захисту загальновійськових підрозділів від негативного інформаційно-психологічного впливу в ході антитерористичної операції. Шляхи і способи протидії негативному інформаційному впливу на свідомість та психіку особового складу. Особливості інформаційно-психологічного впливу у ході операцій військ під час контртерористичної операції військ США “Непохитна свобода” в Афганістані. Особливості інформаційно-психологічного впливу у ході операції “Свобода Іраку”. Особливості інформаційно-психологічного впливу у ході операцій військ НАТО “Союзницька сила” в Югославії. Особливості інформаційного протистояння у російсько-грузинській війні 2008 року. Механізми протидії негативному інформаційно-психологічному впливу.. Захист від інформаційно-психологічного впливу в ході операцій військ НАТО.

Змістовий модуль 8. Культурологічне забезпечення.

Культурологічне забезпечення операцій бойових дій. Мета та основні завдання культурологічного забезпечення бойових дій. Особливості організації культурологічного забезпечення під час операцій (бойових дій). Форми, методи, сили та засоби культурологічного забезпечення. Культурологічне забезпечення та просвітницька робота в підрозділі. Вітчизняний досвід використання можливостей державних та громадських закладів культура у бойових умовах. Напрямки, функції, завдання, методи і форми культурно-виховної та просвітницької роботи. Планування та проведення заходів культурно-виховної та просвітницької роботи в підрозділі.

Види занять: лекції, семінарські, практичні.

Методи навчання: словесні, наочні, практичні; індукція,

	дедукція; пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемний виклад; пояснення педагога, самостійна робота Форми навчання: очна																						
Пререквізити	Українська мова за професійним спрямуванням, історія України та української культури, філософія (філософія, релігієзнавство, логіка, етика і естетика), правознавство (у тому числі основи військового законодавства та міжнародне гуманітарне право), економіка ІТ-проектів.																						
Пореквізити	Морально-психологічне забезпечення підготовки та застосування Збройних Сил України.																						
Рейтингова система оцінювання (РСО) з навчальної дисципліни	<p>Рейтингова оцінка здобувачів вищої освіти з кредитного модуля (навчальної дисципліни), складається з балів: відповідей на групових заняттях; виконання практичних завдань; виконання модульної контрольної роботи; штрафні та заохочувальні бали; відповідь на диференційованому заліку.</p> <p style="text-align: center;">Розподіл балів кредитного модуля</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Рейтинговий бал з кредитного модуля за семестр</th> <th>Рейтинговий бал з кредитного модуля за диференційований залік</th> <th>Сума</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>60</td> <td>40</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: center;">Умови допуску до диференційованого заліку</p> <p>Здобувач вищої освіти допускається до диференційованого заліку, якщо він до початку диференційованого заліку ліквідував заборгованість за всіма видами робіт, які передбачені робочим навчальним планом (робочою програмою навчальної дисципліни).</p> <p>Рейтинговий бал з кредитного модуля за семестр має бути не менше ніж 35% від суми вагових балів контрольних заходів протягом семестру.</p> <p>Здобувач вищої освіти, який протягом семестру набрав менше ніж 21 бал, до диференційованого заліку не допускається і повинен підвищити свій рейтинговий бал (суму балів) з кредитного модуля за семестр за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу.</p> <p style="text-align: center;">Переведення середньої зваженої рейтингової оцінки (в балах) до оцінок за розширеною (національною) шкалою</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Значення $R_{CЗРО}$</th> <th>Оцінка за розширеною шкалою</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 - 100</td> <td>відмінно</td> </tr> <tr> <td>80 - 89</td> <td>дуже добре</td> </tr> <tr> <td>65 - 79</td> <td>добре</td> </tr> <tr> <td>55 - 64</td> <td>задовільно</td> </tr> <tr> <td>50 - 54</td> <td>достатньо</td> </tr> <tr> <td>35 - 49</td> <td>незадовільно</td> </tr> <tr> <td>1 - 34</td> <td>неприйнятно</td> </tr> </tbody> </table>	Рейтинговий бал з кредитного модуля за семестр	Рейтинговий бал з кредитного модуля за диференційований залік	Сума	60	40	100	Значення $R_{CЗРО}$	Оцінка за розширеною шкалою	90 - 100	відмінно	80 - 89	дуже добре	65 - 79	добре	55 - 64	задовільно	50 - 54	достатньо	35 - 49	незадовільно	1 - 34	неприйнятно
Рейтинговий бал з кредитного модуля за семестр	Рейтинговий бал з кредитного модуля за диференційований залік	Сума																					
60	40	100																					
Значення $R_{CЗРО}$	Оцінка за розширеною шкалою																						
90 - 100	відмінно																						
80 - 89	дуже добре																						
65 - 79	добре																						
55 - 64	задовільно																						
50 - 54	достатньо																						
35 - 49	незадовільно																						
1 - 34	неприйнятно																						
Дотримання академічної доброчесності	Дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин усіх категорій здобувачів вищої освіти та співробітників інституту визначено Кодексом академічної доброчесності Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут. Факт ознайомлення з Кодексом академічної доброчесності Інституту та їх зобов'язання щодо дотримання норм цього																						

	Кодексу фіксується підписанням усіх категорій здобувачів вищої освіти та співробітників інституту Декларації про дотримання принципів академічної доброчесності
Інформаційне забезпечення з фонду та репозитарію ВІТІ	Науково-технічна бібліотека ВІТІ: 1. Педагогіка (в тому числі ВНВ). [Ананьїн В.О., Пучков О.О., Коваль М.А. та ін.]; за ред. Ананьїна В.О. – К.: ВІТІ НТУУ «КПІ», 2010. – 498 с. 2. Військове навчання та виховання: підручник / Ананьїн В.О., Пучков О.О., Гангал А.В. та ін.; за ред. А.І. Міночка. – К.: ВІТІ НТУУ «КПІ», 2009. – 328 с. 3. Коваль М.А Основи психології та педагогіки: навчальний посібник / Коваль М.А., Коваль А.М. – К.: ВІТІ НТУУ «КПІ», 2005. – 232 4. Психологія бою: Діяльність командира підрозділу щодо підтримання морально-психологічного стану особового складу в ході бойових дій: Навчально-методичний посібник. [Романшин А.М., Бойко О.В., Богородицький Д.В. та ін.]; за ред. Романшина А.М. – Львів: ТзОВ «Монблан» 2017. – 320 с. 5. Військова психологія: навчальний посібник. Ч. 1 [Ананьїн В.О., Пучков О.О., Коваль М.А. та ін.]; за ред. Ананьїна В.О. – К.: ВІТІ НТУУ «КПІ», 2010. – 498 с. 6. Військова психологія: навчальний посібник. Ч. 2 [Ананьїн В.О., Пучков О.О., Коваль М.А. та ін.]; за ред. Ананьїна В.О. – К.: ВІТІ НТУУ «КПІ», 2010. – 498 с. 7. Коваль М.А Основи психології та педагогіки: навчальний посібник / Коваль М.А., Коваль А.М. – К.: ВІТІ НТУУ «КПІ», 2005. – 232 с.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Навчальна аудиторія, технічні засоби навчання
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Диференційований залік
Кафедра	Військово-гуманітарних дисциплін
Факультет	
Викладач(і)	 <p>СТУПЕНЬКОВ СЕРГІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ Посада: старший викладач Вчене звання: Науковий ступінь: Профайл викладача: Тел.: (044)256-22-03 E-mail: http://viti.edu.ua Робоче місце: 324*</p>
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс
Лінк на дисципліну	

Начальник кафедри

САЄНКО Олександр Григорович

Розробник

СТУПЕНЬКОВ Сергій Олександрович

